

Na temelju članka 20. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 11/09, 07/10 i 10/10), Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije na 35. sjednici, održanoj 28. prosinca 2012., donijela je

PROGRAM

razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede, lovstva, projekata EU i ostalog gospodarskog razvitka Splitsko-dalmatinske županije za 2013. godinu

I.

Donosi se Program razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede, lovstva, projekata EU i ostalog gospodarskog razvitka Splitsko-dalmatinske županije za 2013. godinu.

II.

Program iz točke I. sadrži:

GLAVA I MATIČNI PROGRAMI **40.600.000,00 kn**

A) PROGRAM RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA
14.300.000,00 kn

- 1. Subvencije u poduzetništvu – Stari programi** - planirana sredstva osigurana su za nastavak subvencioniranja kamatnih stopa poduzetničkih kredita iz projekata „Gruda snijega“, „Poduzetnik 1 i 2“, „Lokalni programi razvoja- Poduzetnik za 2004.god“ te „Lokalni projekti razvoja –mikrokreditiranje za 2007.god“u suradnji sa Ministarstvom poduzetništva i obrta i Ministarstvom branitelja do kraja otplatnog perioda zadnjeg odobrenog kredita iz predmetnih kreditnih linija.
- 2. Subvencije u poduzetništvu – Malo gospodarstvo** – Početkom 2010. raspisani (12.veljače 2010.) su novi natječaji za projekte "Lokalni projekti razvoja- mikrokreditiranje" za 2009.i "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva"za 2009.godine koji daju prednost **proizvodnim djelatnostima**, te tražiocima kredita nude najpovoljnija kreditna sredstva za početak i razvitak svoje proizvodne djelatnosti. Temeljem odluke Povjerenstva poduzetnički projekti ostvaruju pravo na subvenciju Županije i MPO koji subvencioniraju kamatnu stopu na odobrene poduzetničke kredite iz navedenih Projekta (1%+1% odnosno 2%+2%) za cijelo vrijeme otplate kredita. Posebno napominjemo da je ukupni kreditni potencijal koji je odobren od strane MPO 300.000.000,00 kuna.
Zaključno sa 31.listopada 2012. u poslovnim bankama odobreno je 88 kredita u ukupnoj vrijednosti od 172.000.000,00 kuna. Isto tako Povjerenstvo je tijekom 2012. pozitivno riješilo dodatnih 35 zahtjeva ukupne vrijednosti 80.000.000,00 kn. Temeljem prethodno stvorenih obveza i procjenom očekivane realizacija novo odobrenih kredita tijekom 2012 osigurana su sredstva za subvencije kamatnih stopa tijekom 2013.

B) PROGRAM RAZVOJ POLJOPRIVREDE

6.470.000,00 kn

1. **Organiziranje i sudjelovanje na sajmovima i sličnim manifestacijama-** zajedničkim nastupima na domaćim sajamskim priredbama pomaže se poljoprivrednim proizvođačima SDŽ u vrednovanju njihovog rada sa sličnim poljoprivrednim gospodarstvima drugih Županija putem prezentacija njihovih proizvoda unutar našeg tržišta. Županija financira zakup izložbenog prostora(Bjelovarski sajam, Gast, Saso) ili samu organizaciju manifestacije(Dalmatina,Noćnjak,Sabatina,Maslina, Polodovi Dalmacije,Sajam Pršuta,izložbe stoke, izložbe sireva,...).
2. **Sufinanciranje nabave sadnica-** Vlada RH je u 2004. godini usvojila tri "Operativna programa" za podizanje dugogodišnjih nasada vinograda, maslinika i voćnjaka, želeći tako do ulaska u EU podignuti, do danas nedostatnu proizvodnju na značajno višu razinu. "Program sufinanciranja nabave sadnog materijala u SDŽ" uz zajedničko sufinanciranje jedinica lokalne samouprave i poljoprivrednika jedan je od oblika potpore realizaciji ovih programa na području naše županije. Financiranje se provodi na način da svi sudionici u programu županija, općina odnosno grad i poljoprivrednik osiguraju po jednu trećinu sredstava od nabavne cijene sadnica.
3. **Uređenje poljskih putova-**Ulaganja u poljoprivrednu infrastrukturu, među kojima su i poljski putovi, jedan su od osnovnih preduvjeta poboljšanja pristupa i smanjivanja neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, stvaranja preduvjeta njegovog okrupnjavanja i izgradnje popratne infrastrukture (navodnjavanje, odvodnja suvišnih voda, izgradnja proizvodno gospodarskih objekata), primjene poljoprivredne mehanizacije i agrotehničkih mjera s ciljem poboljšanja produktivnosti. Ova mjera uz gospodarsko opravdanje i kroz podizanje razine poljoprivredne proizvodnje, ima i značajnu protupožarnu mjeru, kako u priobalju tako i u zagori i na otocima.Uređenje poljskih putova provodi se kroz sufinanciranje sa jedinicama lokalne samouprave, koje po raspisanom pozivu dostavljaju propisanu potrebnu dokumentaciju za novo probijene putove i obnovljene stare poljske putove koji su prošireni.
4. **Primijenjena istraživanja u poljoprivredi-**Tržišni pristup u poljoprivrednoj proizvodnji zahtjeva kontinuitet znanstvenih istraživanja u tom dijelu gospodarske aktivnosti te transfer postignutih znanja koja će primjenjivati proizvođači i prerađivači. Osim primjenjivosti znanstvena istraživanja su ujedno i temelj u zaštiti proizvoda koji imaju tradiciju i ime (lokalno) koje je potrebno zaštititi i staviti u ravnopravan položaj sa poljoprivrednim proizvodima na globaliziranom Europskom i svjetskom tržištu. Istraživanja naših autohtonih proizvoda nisu samo temelj za standardizaciju u svrhu njihove zaštite prilikom ulaska u EU, već služe kao jedan od načina otkrivanja i zaštite naše kulturne baštine. Iako većina ovih proizvoda ima oznaku“ Izvorno hrvatsko“ dodijeljenu od strane Hrvatske gospodarske komore, ovi proizvodi zaslužuju oznaku zemljopisnog podrijetla PGI (Protected Geographical Indication) koji dodjeljuje EU, i tako označeni oni su samo naši i imaju svoju vrijednost, a temelj im čine istraživanja koja se kroz ovu aktivnost sufinanciraju i provode:
 - Unapređenje i prilagodba kvalitete ovčjeg mlijeka Dalmatinske pramenke kao temelj proizvodnje tradicijskih dalmatinskih ovčjih sireva,
 - Očuvanje i prepoznatljivost autohtonog Bračkog sira
 - Vrgoračka jagoda – lokalni proizvod za globalno tržište
 - Ljubitovački češnjak-„šarac“- lokalna populacija za globalno tržište.

- 5. Potpore organizacijama i udrugama poljoprivrednih proizvođača-** kroz udruge poljoprivredni proizvođači, kvalitetno i učinkovito rješavaju probleme sa kojima se susreću u svom radu (udruge vinara, maslinara, ovčara, pčelara, mljekara, povrćara, voćara i dr). organiziranjem stručnih radionica, natjecanjem unutar članova udruge sa svojim proizvodima uz sudjelovanje stručnih osoba kako bi na jednom mjestu uočili razliku u kvaliteti i dobili odgovor na probleme u proizvodnji, zaštiti, čuvanju, marketingu svojih proizvoda kao i sudjelovanje u provođenju postupka dobivanja zaštite svojih proizvoda (zemljopisnog porijekla i izvornosti).
- 6. Fond za razvitak poljoprivrede i agroturizma SDŽ-** županija je osnivanjem "Fonda za razvitak poljoprivrede i agroturizma Splitsko-dalmatinske županije" stvorila vrlo kvalitetne preduvjete na svome području za uspješno provođenje „Operativnih programa“ Vlade RH, kojem je osiguranje financijskih sredstava jedan od ograničavajućih čimbenika u vremenu recesije. Cilj ove aktivnosti je kreditno praćenje poljoprivrednih gospodarstava u realizaciji njihovih programa. Rezultati su mjerljivi brojem odobrenih kredita i njihovom realizacijom. Tijekom 2013. godine planira se nastavak započetih aktivnosti rada "Fonda", sa posebnim naglaskom na značajnijem kreditiranju podizanja dugogodišnjih nasada (vinogradi, maslinici, maraska,...), povrtlarskoj proizvodnji (na otvorenom i u plastenicima i staklenicima), stočarskoj proizvodnji, akvakulturi, opremanju poljoprivrednih gospodarstava sa potrebnom opremom i mehanizacijom koja je neophodna za proizvodnju, preradu i čuvanje poljoprivrednih proizvoda na vlastitom gospodarstvu sukladno zacrtanim ciljevima kroz spomenute programe, te razvojem agroturizma na našim gospodarstvima koja će uz kulturnu baštinu i prirodne ljepote svog kraja gostu pružiti i gastronomsku ponudu vlastitih autohtonih prehrambenih proizvoda uz bogatstvo arome, okusa, mirisa bilja i podneblja na kojem su iznikli, predstavljajući nacionalni ponos naše kulturne baštine.
- 7. Sufinanciranje premije osiguranja u poljoprivredi-** Nastale štete od elementarnih nepogoda nažalost iz godine u godinu predstavljaju sve veći problem i poljoprivrednicima i jedinicama lokalne samouprave jer postojećim zakonskim odredbama se ne obeštećuje u cijelosti nastala šteta već se dodjeljuje pomoć za ublažavanje koja je u većini slučajeva simbolična. Cilj ovog programa je potaknuti veći broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na osiguranje svoje proizvodnje. Jedini način kvalitetnog i cjelovitog rješenja je primjerena naknada kroz osiguranje proizvodnje i uroda kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva. Mjera kojom se to želi postići je u subvenciji do 25% iznosa uplaćene premije. Kako Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i regionalnog razvoja osigurava također do 25% premije (program se provodi od 2003. godine), a i lokalna samouprava se pomalo uključuje u program sufinanciranja premija osiguranja u poljoprivredi, poljoprivredni proizvođač bi tako uplaćivao manje od 50% premije, a imao bi donekle osiguranu proizvodnju jer ne smijemo zaboraviti da se radi o proizvodnji na otvorenom.
- 8. Navodnjavanje u poljoprivredi –** Po osnovi izrađenog Plana navodnjavanja Splitsko-dalmatinske županije (2007.god) u 2013. godini planiramo provođenje slijedećih aktivnosti:
- SN Dol-Postira-I faza-izrada idejnog rješenja akumulacije „Brač I“ i studije izvodljivosti cjelokupnog SN
 - SN Bunina-Izrada idejnog projekta SN i LD-budući ugovor
 - SN Starogradsko i Jelšansko polje –otok Hvar- Izrada idejnog projekta SN i LD-budući ugovor
- 9. Razvoj gospodarske infrastrukture-** na području Splitsko Dalmatinska županija postoji niz poljoprivrednih proizvođača koji imaju poljoprivredne površine udaljena

od vodovodne infrastrukture, što im stvara probleme u proizvodnji za vrijeme sušnog perioda. Na zahtjeve poljoprivrednih proizvođača i jedinica lokalne samouprave pokrenut je projekt sufinanciranja jednostavnih vodnih akumulacija u svrhu povećanja i poboljšanja poljoprivredne proizvodnje na području Splitsko-dalmatinske županije.

C) PROGRAM RAZVOJ GOSPODARSTVA

17.285.000,00 kn

1. **Brzo prometno povezivanje otoka s kopnom** - Lokalni linijski pomorski promet u Splitsko-dalmatinskoj županiji uz redovne državne trajektne linije se odvija i pomoću brzobrodskih linija. Županija sufinancira dvije županijske brzobrodске linije: Split - otok Šolta (Rogač) i Split - otok Brač (Milna). U cilju racionalizacije od 01. kolovoza 2012. godine izvršena je promjena u povezivanju Milne na način da je ona ostvarena spajanjem s državnom brzobrodskom linijom za Rogač.
2. **Gospodarske zone općina i gradova** - Mjere poticanja izgradnje zona temelje se na *Programu poticanja izgradnje poduzetničkih zona u SDŽ za razdoblje 2008.-2012.g.* Nastavak sufinanciranja izgradnje zona doprinosi ravnomjernijem razvoju županije, otvaranju novih proizvodnih, servisnih, skladišnih i drugih sadržaja te novom zapošljavanju. Na realizaciji programa izgradnje zona Županija usko surađuje s resornim Ministarstvom, jedinicama lokalne samouprave, javnim i komunalnim poduzećima.
Postupak dodjele sredstava iz Programa provodi se putem javnog poziva, a za provedbu Programa odgovorno je posebno povjerenstvo. Povjerenstvo provodi redovitu kontrolu provedbe programa na terenu, a korisnici sredstva su dužni jednom godišnje dostavljati izvješća o utrošku sredstava.
3. **Ustanova DES** – Splitsko-dalmatinska županija temeljem 35%-nog osnivačkog udjela u Ustanovi preuzela je obvezu stvaranja temeljnih preduvjeta za nesmetan rad Ustanove novčanom godišnjom potporom koja se utvrđuje na osnovu godišnjih planova poslovanja (naknada za manji radni učinak invalidnih osoba čiji je radni učinak iznad 50%, a manji od 100%; naknada za manji radni učinak invalidne osobe čiji je radni učinak manji od 50%; trošak prijevoza za invalidne osobe). Ustanova DES od ukupno 206 zaposlenih osoba zapošljava 123 osobe s invaliditetom i u cijelosti provodi njihovu profesionalnu rehabilitaciju.
Na osnovi godišnjeg plana poslovanja DES-a SDŽ je osigurala potrebna sredstva.
4. **Energetski razvitak SDŽ** - Strategijom energetske razvitka Hrvatske, predviđa se značajnija uloga i odgovornost lokalne samouprave, poglavito županija, u kvalitetnom promišljanju energetske opskrbe, te je stoga nužno nastaviti sa započetim aktivnostima i ustrajati na stvaranju temeljnih preduvjeta široj upotrebi raspoloživih resursa obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti, te uvođenju elektro sustavu kompatibilnog umreženog plinskog sustava. S obzirom na osnovni cilj, a to je uspostava ekološki prihvatljivog energetske sustava, posebna pozornost je posvećena programu plinifikacije i programu korištenja obnovljivih izvora energije (voda, sunce, vjetar), te energetske učinkovitosti u zgradarstvu.
Sukladno iznesenom, te temeljem dosadašnje suradnje i kontinuiteta na energetske razvitku, u 2013. godini provesti će se slijedeći programi:
 - Program poticanja izgradnje, rekonstrukcije i održavanja javne rasvjete. Njegovom provedbom doprinijeti će se: uspostavi efikasnijeg sustava javne rasvjete; smanjenju svjetlosnog zagađenja; učinkovitijem upravljanju javnom rasvjetom, te usvajanju novih tehnologija na području javne rasvjete.

- Program poticanja ugradnje sustava sunčevih toplinskih kolektora za pripremu potrošne tople vode i grijanje – sufinanciranje u iznosu do 40% investicije, a ne više od 12.000 kuna.
 - Program korištenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti – u suradnji s UNDP-Hrvatska provodi se projekt sustavnog gospodarenja energijom u objektima županije.
- 5. Znanstveno tehnološki park "Vučevica"**- Razvojnim dokumentima utvrđeno je da je Županiji potrebna nova gospodarska struktura koja se temelji na kontinuiranom istraživanju, te privlačenju proizvodno i tehnološki orijentiranih ulaganja. Bitan čimbenik u transformaciji gospodarstva je znanstveno-tehnološki park, koji doprinosi: ravnomjernom razvoju Županije; usvajanju novih tehnologija; diversifikaciji gospodarstva; specijalizaciji i vertikalnoj podjeli rada (formiranje klastera); razvoju malog i srednjeg poduzetništva, te smanjivanju nezaposlenosti, osobito među mladima i visokoobrazovanim osobama.
- U dosadašnjem tijeku realizacije Projekta je: usvojen Urbanistički plan uređenja ZTP-a; izrađena Studija izvedivosti; izrađen parcelacijski elaborat; s Općinom Klis regulirane aktivnosti oko kupnje, pripreme i komunalnog opremanja građevinskog zemljišta za ZTP-a; izrađena projektna dokumentacija infrastrukturnih sustava unutar Parka. Istodobno, dok su tekli pripremnih radovi za izgradnju infrastrukture za ZTP, obavljani su intenzivni kontakti s potencijalnim partnerima u inozemstvu..
- U 2013. godini se očekuje nastavak pripremnih aktivnosti, i to osobito: raspisivanje javne nabave za izvedbu radova na uređenju i infrastrukturi, a sukladno projektnoj dokumentaciji; formaliziranje suradnje sa uglednim međunarodnim znanstveno-istraživačkim institucijama.
- 6. Cestovni prijevoz putnika u zaobalnom dijelu SDŽ** - Sukladno temeljnom cilju svih aktivnosti koje provodi UO odnosno Županija - ravnomjeran prostori razvoj Županije, uvedeno je i sufinanciranje cestovnog prijevoza putnika u zaobalnom dijelu Županije.
- 7. Integralni sustav protupožarne zaštite** - UO je u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje nastavio rad na projektu Integralnog sustava zaštite od požara, te je temeljem postignutih pripremio projektnu dokumentaciju za implementaciju ovog holističkog sustava zaštite od požara.
- U cilju uspostave detaljne nadzorne mreže kao i realizacije gospodarskog korištenja biomase, a za čiju realizaciju su potrebna znatna sredstva, njegova realizacija se planira kroz EU fondove (IPA – strateški projekti). U studenom ove godine je obavljena prijava istog. Ukupna vrijednost projekta je 12,5 milijuna eura.
- Nadalje, kroz rad Centra za istraživanje šumskih požara nastavlja se istraživački rad na poboljšanju sustava za rano otkrivanje šumskih požara, a dobiveni rezultati kontinuirano će se implementirati na uspostavljene sustave nadzora.

D) PROGRAM LOVSTVO

755.000,00 kn

- 1. Priprema provedbe Zakona o lovstvu** - U 2013. godini se planiraju utvrditi ovlaštenici prava lova za zajednička lovišta u novim granicama, prouzročeni promjenama u prostoru, (prvenstveno izgradnjom autoceste) a koja nemaju lovoovlaštenika. Po ustanovljenju novih lovišta ista se u postupku javnog natječaja dodjeljuju lovoovlaštenicima sa kojima Županija sklapa ugovor za razdoblje od deset lovnih godina.
- Troškovi objave natječaja za zakup zajedničkih lovišta te objave drugih natječaja te drugi troškovi promidžbe plaćaju se iz ovih sredstava.

Za zajednička lovišta koja nisu dana za zakup raspisati će se natječaj, a za vrijeme do potpisivanja novog ugovora Splitsko-dalmatinska županija daje na provedbu mjere uzgoja i zaštite Lovačkom savezu SDŽ ili domicilnim lovačkim udrugama. Sav teret troškova provedbe tih mjera pada na teret proračuna Splitsko-dalmatinske županije.

Sve eventualne nastale štete od divljači i na divljači u lovištima koja nisu pod zakupom namiruju se također iz ovih sredstava.

Sa navedene pozicije se također namiruju i troškovi rada nadležnih radnih tijela, stručne komisije i povjerenstava.

2. Naknade vlasnicima zemljišta bez prava lova i provedba programa lovstva -

Raspodjela sredstava lovozakupnina vrši se u skladu članka 27. Zakona o lovstvu, a na način da se uputi javni poziv vlasnicima zemljišta bez prava lova čije su površine obuhvaćene granicama zajedničkih i otvorenih lovišta radi ostvarivanja prava na povrat sredstava razmjerno površini zemljišta koje je ušlo u površinu lovišta. Sredstva koje vlasnici zemljišta ne budu potraživali, raspoređuju se za programe lovstva.

Raspodjela ovih sredstava se raspoređuje po objavi javnog poziva za projekte iz domene lovstva. Vrednovanje tih projekata odrađuje Povjerenstvo za odabir projekata lovstva koji će se sufinancirati iz sredstava lovozakupnina. Za sve odabrane projekte i programe se potpisuju ugovori između Županije i korisnika sredstava. Provedba realizacije odobrenih projekata vrši se preko nadležnog upravnog tijela.

Razvitak lovstva po Zakonu o lovstvu i donesenim Programom lovstva omogućava djelatnost lovstva pretvoriti u gospodarsku djelatnost koja će omogućiti otvaranje novih radnih mjesta te predstavlja osnovu za razvitak lovnog turizma.

E) PROGRAM RAZVOJ RIBARSTVA I RURALNOG PROSTORA 1.790.000,00 kn

1. Razvoj gospodarske infrastrukture u ribarstvu - Aktivnost pokriva sufinanciranje izgradnje ribarske luke Komiža- I faza (na bazi sklopljenog Sporazuma između Ministar.pomorstva, prometa i infrast.,SDŽ, Grada Komiže i Lučke Uprave Split i izradu projektne dokumentacije za ribarsku luku K. Sućurac-Brižine, a drugim dijelom na sufinanciranje rada ribolovnih asocijacija (športsko ribolovnih društava, ribarskih udruga) te općenito projekata koji pridonose razvoju ribarstva u Splitsko-dalmatinskoj županiji (znanstveni kongresi, edukacija).

„Studijom o stanju i razvoju ribarske logistike i infrastrukture kao i priprema za korištenje ribarskih i strukturnih EU fondova te stručne podloge za izradu segmenata strateškog plana izgradnje i upravljanja ribarskom infrastrukturom u Republici Hrvatskoj“ Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja 2011.g. izdvaja slijedeće ribarske luke-iskrcajna mjesta kao prioritetne u Splitsko-dalmatinskoj županiji: K.Sućurac-Brižine, Komiža, Milna, Sumartin, Postira, Split i Makarska. Sukladno tomu Vlada RH je ribarskoj luci u Komiži dodijelila status projekta najvećeg državnog interesa. Luka se nalazi na otocima I skupine otoka sukladno Zakonu o otocima (NN, br. 24/99, 32/02 i 33/06).

Druga ribarska luka koja se nameće kao jedino rješenje ovog prostora je buduća ribarska luka “Brižine” u K.Sućurcu za koju je izrađeno i idejno rješenje. Trenutno je u prijedlogu postupka uvrštenja u prostorne planove grada Kaštela i županijskog prostornog plana.

Izgradnja ribarskih luka značajno doprinosi uspostavi organiziranog sustava potrebnog za provedbu nadzora i kontrole u ribarstvu, te doprinosi izjednačavanju uvjeta u poslovanju u sektoru s onim u drugim državama i Sredozemlju.

- 2. Razvoj ribarstva** – Cilj ovog Programa je potaknuti udruživanje ribara i proizvođača u ribarstvu, izradu projektne dokumentacije i stvaranje proizvoda veće vrijednosti. Udruživanje ribara i proizvođača u ribarstvu radi zajedničkog gospodarskog, tržišnog ili društvenog djelovanja se nameće kao logična i nužna aktivnost. Objedinjavanjem i okrupnjavanjem ponude vlastitih proizvoda postiže se lakši plasman većih količina proizvoda na tržište. Također, otvara se mogućnost i zajedničke nabavke repromaterijala što značajno smanjuje pojedinačne troškove. Nepripremljenost projektne dokumentacije je česta prepreka za ostvarenje sredstava. Stjecanjem statusa pristupnice EU, Republika Hrvatska je dobila mogućnost iskorištenja sredstava iz predpristupnih fondova EU. Dosadašnje iskustvo iskorištenja sredstava IPA-e, SAPARDA i IPARDA ukazuje na nužnu pomoć potencijalnim korisnicima, kako bi se raspoloživa sredstva u što većoj mjeri iskoristila. Samo gotovi projekti imaju mogućnost korištenja budućih programa i fondova, koje ćemo kao država članica EU imati na raspolaganju.
- 3. Razvoj konkurentnosti i kvalitete poljoprivredne proizvodnje** - Cilj ovog Programa je povećati proizvodno-tržnu konkurentnost poljoprivrednih proizvođača, stvaranje proizvoda dodane vrijednosti i povećanje zaposlenosti, poticati interesna udruživanja poljoprivrednika radi zajedničkog gospodarskog, tržišnog ili društvenog djelovanja, povećati udio površina pod ekološkom poljoprivredom i proizvodnjom, pomoći prerađivačima, poduzetnicima, zadrugama i svim drugim subjektima uključenima u proizvodnju ili preradu poljoprivrednih proizvoda u ishodu projektu dokumentacije potrebne za izgradnju, adaptaciju ili renoviranje objekata, registraciju proizvodnje, podizanje kredita. Osigurana sredstva se putem Natječaja odobravaju za sufinanciranje izrade i ishoda slijedeće dokumentacije: idejni projekt, glavni projekt, izvedbeni projekt, lokacijska dozvola, rješenje o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta, građevinska dozvola.

GLAVA II REGIONALNI RAZVOJ

24.142.979,00 kn

F) PROGRAM PROJEKTI EUROPSKE UNIJE -SDŽ

19.151.354,00 kn

- 1. Projekt Solution** - Na natječaju Europske Unije za programe FP7 (Energy Concerto), Splitsko-dalmatinskoj županiji, kao predstavnici Hrvatske s partnerima Austrijom, Švicarskom i Finskom, (uz Sloveniju i Latviju kao promatrače) u studenom 2009. godine odobren je projekt **SOLUTION** (Sustainable Oriented and Long-lasting Unique Team for Energy Self-Sufficient Communities) za otok Hvar. Odobrena sredstva će se utrošiti na aktivnosti u unaprjeđenju sustava gospodarenja energijom na otoku Hvaru. Partneri na projektu za otok Hvar su: Splitsko-dalmatinska županija, HEP-OIE d.o.o., Končar-OIE, te koordinator iC consulting iz Austrije. Tijekom 5 godina trajanja projekta, odnosno do studenog 2014. godine, planirana su ulaganja u obnovi zgrada u vlasništvu županije (osnovne i srednje škole, te Domovi zdravlja) na otoku Hvaru, a sve u skladu s najnovijim europskim standardima energetske učinkovitosti, za koja će se dodatno moći prijaviti i objekti privatnih vlasnika. U proteklom periodu u cijelosti izrađeni energetske pregledi s prijedlozima mjera za energetske učinkovitost za sve javne objekte (škole, vrtiće, domove zdravlja,

kazališta); izrađena projektna dokumentacija za osnovne i srednje škole u Jelsi i Hvaru (u tijeku je završna faza realizacije); analizirano i laboratorijski provedena istraživanja za zbrinjavanje komine; odabrana lokacija za fotonaponsku elektranu i predložena u izmjenama i dopunama PP Županije te za istu provedena mjerenja o potencijalu sunčeve dozračene energije; više objekata privatnih osoba je kandidirano i realizirano u okviru mjera energetske učinkovitosti i korištenja sunčeve energije te su temeljem provedene certifikacije podnijeti zahtjevi za povrat sredstava u okviru projekta SOLUTION.

Izrađen je energetska plan za otok Hvar te se u 2013. očekuje završetak rekonstrukcije područne škole i vrtića u mjestu Svirče te osnovne i srednje škole Hvar na otoku Hvaru.

- 2. Projekt Alterenergy-** U okviru IPA Adriatic Cross-border_Cooperation Programme 2007-2013 odobren je strateški projekt ALTERENERGY, ukupnog budžeta 12,5 milijuna EUR-a. Na projektu je 17 partnera, a iz Hrvatske sudjeluju: Splitsko-dalmatinska, Istarska, Primorsko-goranska i Dubrovačko-neretvanska županija. Temeljni zadatak mu je definirati energetska planiranje na razini malih lokalnih zajednica/samouprava (do 10.000 stanovnika), a obuhvaća izradu energetske bilance, projekciju potrošnje, vrednovanje raspoloživih energetska resursa (obnovljivi izvori energije, energetska učinkovitost, ...) te izrada energetska planova i njihova provedba temeljem izrađenih studija izvedivosti koje će se izraditi u okviru predviđenih sredstava za odabranu lokalnu samoupravu. Nadalje, u okviru Programa će se realizirati i pilot projekt korištenja obnovljivih izvora energije. Ova aktivnost u suglasju je s Zakonom o energiji i decentralizaciji obveza lokalne/regionalne samouprave u svezi izrade energetska bilanci i slijedno energetska planova.
- 3. Projekt Intermodal-** predviđa provedbu zajedničkih aktivnosti usmjerenih na modeliranje optimalnog modela prometnog povezivanja i definiranje potrebnih mjera za poticanje učinkovitosti lokalnih prometnih sustava. Kao područje primjene za našu Županiju predloženo je zaobalno područje. Projekt traje 3 godine, a njegova realizacija započela je u listopadu 2012. godine. Na projektu sudjeluje 9 partnera (Italija: 4, Hrvatska: 3 i Albanija: 2). Uz našu Županiju partneri iz Hrvatske su Dubrovačko-neretvanska županija i Šibensko-kninska županija.
- 4. Projekt Imotsko-bekijsko polje-** Splitsko - dalmatinska županija će tijekom 2013. i 2014. kao vodeći projektni partner sa strane RH sudjelovati u projektu prekogranične suradnje sa BiH na održivom korištenju vodnih zaliha u Imotsko-Bekijskom polju. Ukupna vrijednost projekta strane RH iznosi 361.800 EUR u čemu SDŽ učestvuje sa 19% vlastitih sredstava, a EU sa 81% . Tijekom 2013. iz bespovratnih sredstava EU izradit će se Agro-ekonomska studija za Imotsko-Bekijsko polje, zajednički tehnički projekt sustava navodnjavanja I faza, priprema Analize koristi i troškova i studije izvodljivosti, priprema opisa zadatka za sustav navodnjavanja i melioracije, promocija zajedničkih poljoprivrednih proizvodnih sustava, čišćenje i označavanje rizičnih „točaka“ za onečišćenje sve uz asistenciju djelatnika SDŽ i Javna ustanova RERA S.D.
- 5. Projekt „SLID“- Social and Labour Integratiom of the Disabled (Socijalna i radna inkluzija osoba s invaliditetom).** Splitsko dalmatinska županija kao vodeći partner projekta odgovorna je za financijsko upravljanje projektom. Stoga će i čitav iznos udjela EU (cca. 15.900.000,00 kn za čitav projekt) biti isplaćen na račun Županije. Isplate ovise o tempu potrošnje kako Županije tako i ostalih partnera (njih 11 iz 5 država- **Albanije, BiH, Crne Gore, Hrvatske i Italije**). Točan iznos nije moguće predvidjeti jer partneri moraju do

31.8.2013. prijaviti sve troškove ali to nije garancija da će povrat za njih biti ostvaren te iste godine. Ugovorom se upravljačko tijelo obvezalo da će isplate biti najkasnije u roku od 3 mjeseca a Županija je dužna pristigla sredstva prebaciti partnerima u roku od 30 dana. S obzirom da je u prvoj godini provedbe program znatno podbacio (pred-financiranje u iznosu od 20% je uplaćeno s tek 2012. godine, odnosno s 11 mjeseci kašnjenja), te s obzirom da su nam na čekanju dva povrata za refundaciju u iznosu od 750.000,00 kn, ostatak refundacija se očekuje 2013. godine. Imajući na umu dinamiku programa, postoji velika mogućnost da će se dio transakcija prebaciti za 2014. godinu, ali to u ovom trenutku nitko ne može sa sigurnošću potvrditi. Zbog zahtjevnih procedura javne nabave ugovori predviđeni projektom SLID su većinom sklopljeni ali još nisu realizirani (vanjski stručnjak za javnu nabavu- cca 270.000,00 kn, nadzor za radove 15.000,00 kn...). u tijeku je postupak nabave lifta (370.000,00 kn), IT stručnjaka (60.000,00 kn), vanjskog stručnjaka za izradu završnih preporuka i smjernica projekta (70.000 kn) te prevoditelja (70.000,00 kn). Nadalje, u planu još postoje dvije prekogranične konferencije u inozemstvu na kojima se predstavljaju rezultati projekta te održavaju sastanci stručnog i upravljačkog odbora. Predviđeno je i jedno studijsko putovanje za relevantne stručnjake koje će se održati u Splitu. SDŽ snosi troškove za vanjske suradnike koje pozove. Kao vodeći partner SDŽ organizira i završnu konferenciju u Splitu na kojoj će biti predstavljene završne preporuke i smjernice projekta. Trošak čitave organizacije, tiskanja materijala, prevoditelja te popratnih događanja snosi SDŽ.

6. **Projekt Medpaths-** Projekt „Medpaths“ započeo je s provedbom 01. ožujka 2011. godine (traje 3 godine). Od početka provedbe projekta formiran je projektni tim, te su započete aktivnosti na projektu sukladno dinamici projekta. JU RERA S.D. je vodeći partner na ovome projektu zadužen za ukupnu koordinaciju svih projektnih partnera i njihovih aktivnosti na projektu (glavne aktivnosti na projektu na području SDŽ su: definiranje specifičnosti staza koje će biti rekonstruirane, radovi na uređenju i označavanju tematskih staza u slivu Cetine, sudjelovanje u zajedničkim prekograničnim promotivnim i edukacijskim aktivnostima, zajedničko stvaranje pilot projekta „Održive lokalne zone baštine“). Segment koji se odnosi na Splitsko-dalmatinsku županiju kao partnera podrazumijeva obnovu Kliške tvrđave. U fazi realizacije projekta, SDŽ surađuje s Ministarstvom kulture, Konzervatorskim odjelom u Splitu te se financira obnova istočnog krila Providurovog stana do razine potpune funkcionalnosti i opremljenosti. U 2013. predviđa se izvođenje građevinsko-zanatskih radova na objektu.

G) PROGRAM RAZVOJ GOSPODARSTVA

3.477.202,00 kn

1. Međunarodna suradnja i prezentacija razvojnih programa

Tijekom 2013. godine Splitsko-dalmatinska županija posredništvom razvojne agencije JU RERA S.D. planira osnivanje predstavništva u Bruxellesu. Glavna uloga predstavništva je uspostava stalnog kontakta između SDŽ i institucija Europske unije sudjelovanjem na raznim sastancima i seminarima u svrhu praćenja EU politika i programa u skladu s razvojnim prioritetima SDŽ, prezentacija SDŽ i njenih razvojnih mogućnosti te pružanje podrške dionicima s područja SDŽ u pronalaženju partnerskih institucija s ciljem pripreme zajedničkih projekata. Proračunom predviđeni troškovi predviđeni su u svrhu boravka i djelovanja jedne djelatnice JU RERA S.D. u Bruxellesu u trajanju od 6 mjeseci.

- 2. Stručni, administrativni i tehnički poslovi JU RERA-** Javna ustanova RERA S.D. trenutno ima 18 zaposlenih djelatnika, od čega je 11 zaposlenih na neodređeno i 7 zaposlenih na određeno radno vrijeme radi provedbe EU projekata za koja su odobrena EU sredstva te se sukladno tome njihove plaće i doprinosi povlače u određenim postotcima sa stavki u okviru Aktivnosti Stručni, administrativni i tehnički poslovi JU RERA S.D. te sa stavki za plaće i doprinose po tekućim EU projektima na koje su raspoređeni (Kamen, Adristorical Lands, Medpaths, Agronet i SLID).
- U 2012 g. započete su pripreme za izradu županijske razvojne strategije koja će se izrađivati u 2013.g. , a za period 2014-2020. U tu svrhu već u 2012g. izvršene su pripreme radnje ažuriranja i analiziranja županijske baze prikupljenih projekata sa područja SDŽ kako bi se kvalitetno mogli prikupiti potrebni podaci za analizu stanja koja će se raditi u 2013.g.
 - JU RERA SD uspješno provodi aktivnosti na 4 projekta financirana iz EU bespovratnih sredstva, te su joj za financiranje odobrena 3 nova EU projekta te je započeta njihova priprema za ugovaranje i početak provedbe koji se očekuje u 2013.g.
 - Uspješno provedena 2 ciklusa edukacije „EU škola“ u sklopu koje je educirano 70 djelatnika JLS i JPS nastaviti će se i u 2013.g.,a zbog rastuće potrebe za educiranim ljudskim resursima koji će moći samostalno planirati, pripremati i provoditi EU projekte.
 - U 2013.g. planira se nastavak provedbe aktivnosti u sklopu promicanja SDŽ kao Regije za ulaganje u sklopu koje djeluje One stop centar za ulagače
 - U sklopu strategije brendiranja započeta je druga faza razvoja projekta koji će se nastaviti u 2013 g.,a temeljem definiranih oznaka prepoznatljivosti kako bi se stvaranjem prepoznatljivosti SDŽ-a kao brenda uspostavili temelji za regionalnu razvojnu politiku kroz privlačenje novih segmenata potražnje i jačanje procesa i aktivnosti na novim tržištima.
 - Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Splitsko-dalmatinske županije osnovano je u travnju 2011 .g. Ovo savjetodavno tijelo sačinjeno je od 29 dionika. Predsjedništvo LPZ-a čini Splitsko-dalmatinska županija s dopredsjednicima iz HUP-a i HZZ-e. U sklopu LPZ-a osnovana je radna skupina za pisanju i provedbu projekata s krajnjim ciljem pripreme projekata za programe Europske unije i financiranje EU bespovratnim sredstvima koja će se svoj rad nastaviti i u 2013.g. Tijekom 2013. godine JU RERA S.D. obavljati će poslove u ulozi Tehničkog tajništva LPZ SDŽ.
 - Gospodarski forum Splitsko-dalmatinske županije zamišljen je kao susret državnih dužnosnika, sudionika u izradi zakonodavnih okvira i gospodarstvenika. Cilj održavanja ovakvih foruma je jačanje uloge Splitsko-dalmatinske županije kao gospodarskog subjekta u regiji i državi, poticanje veće gospodarske, društvene i institucionalne suradnje sukladno razvojnim prioritetima i razvojnim projektima županije. Stoga će se i u 2013.g. održati ovakav susret u kojem očekujemo veliku posjećenost od strane zainteresirane stručne javnosti i svih relevantnih dionika.

H) PROGRAM PROJEKTI EU –RERA

1.199.423,00 kn

Projekt “MedPaths”- Snapshot of Mediterranean Hinterlands Richness (Slika o raskoši mediteranskog zaleđa) Prijavitelj: Agencija za razvoj Splitsko Dalmatinske županije. Svrha projekta je zaštita i revitalizacija kulturne i prirodne baštine u prostorima zaleđa na Jadranskoj obali; Specifični cilj – razvoj i standardizacija modela upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom odabranih zona na Mediteranu.

U projektu sudjeluje ukupno 11 partnera iz Hrvatske i Italije. Partneri iz Hrvatske su: Agencija za razvoj Splitsko Dalmatinske županije, Splitsko Dalmatinska županija, Grad Omiš, Grad Sinj, Grad Trilj, Općina Šestanovac, Općina Vrlika, Općina Zadvarje te Općina Dugi Rat. Projekt „Medpaths“ započeo je s provedbom 01. ožujka 2011. godine. Od početka provedbe projekta formiran je projektni tim, te su započete aktivnosti na projektu sukladno dinamici projekta. JU RERA S.D. je vodeći partner na ovome projektu zadužen za ukupnu koordinaciju svih projektnih partnera i njihovih aktivnosti na projektu. Projektne aktivnosti se provode sukladno projektom definiranoj dinamici te će istom dinamikom provoditi i u 2013.g.

Ukupna sredstva za realizaciju projekta: 2.013.835 € (85 % od ukupnog iznosa sredstava je doprinos EU)

Ukupna sredstva za partnere iz SDŽ: 1.390.675,00

Trajanje projekta: 36 mjeseci

Projekt „Adriatic lands” - History, culture, tourism, art and ancient crafts of European Adriatic Territory (Povijest, kultura, turizam, umjetnost i tradicionalni obrti Jadranske obale)

Svrha projekta je stvaranje zajedničke strategije valorizacije lokalne povijesne kulturne baštine, razvoj kulturnog turizma, poticanje razvoja ruralnih područja temeljem valorizacije prirodne i kulturne baštine kroz model etno-eko sela. Glavne aktivnosti koje će provoditi na području SDŽ: Priprema dokumentacije za infrastrukturne radove u etno eko selima na otoku Hvaru, osnivanje informativnog centra za korisnike (sela) koji bi uključivao odvjatničko, arhitektonsko, građevinsko i poduzetničko savjetovanje , edukacija lokalnog stanovništva o poduzetničkim prilikama u Etno-eko selima , izrada studije kojom bi se definirali standardi etno-eko sela te promocija etno eko sela u cijeloj Jadranskoj regiji. U projektu sudjeluje ukupno 13 partnera iz Albanije, BiH, Hrvatske, Italije i Slovenije. Partner iz Hrvatske je Agencija za razvoj Splitsko Dalmatinske županije. Projektne aktivnosti se provode sukladno projektom definiranoj dinamici te će istom dinamikom provoditi i u 2013.g.

Ukupna sredstva za realizaciju projekta : 3.900.000 ,00 € (85 % od ukupnog iznosa sredstava je doprinos EU)

Ukupna sredstva za partnere iz SDŽ: 500.000,00 €

Trajanje projekta: 36 mjeseci

Projekt “Agronet”- Realisation of a permanent network of logistic, distribution and services infrastructure in the food industry chain of the Adriatic area (uspostava mreže logističkih, distribucijskih i uslužnih infrastruktura za potrebe lanca prehrambene industrije jadranskog područja)

Svrha projekta je uspostava stalne mreže logističkih, distribucijskih i uslužnih infrastruktura za potrebe lanca prehrambene industrije jadranskog područja, razvoj inovacija, promicanje proizvođačke i trgovinske suradnje između poduzeća i institucionalne suradnje između ustanova koje su odgovorne za razvoj ciljnih područja projekta.

Glavne aktivnosti na projektu koje će se provoditi na području SDŽ su: Uspostava stalnog monitoringa za procjenu distributivne infrastrukture; Mreža razvoja i poljoprivredne proizvodnje hrane i linija razvoja logističkih sustava; Operativni alati ciljem uključivanje kratkih linija za proizvodnju, certifikaciju i provedba osiguranja; Tehnološki razvoj i master plan za logističke platforme sustav distribucije. Web portal; Protokol o namjeri za osnivanje GECT; Benchmarking i obuka. Projektne aktivnosti se provode sukladno projektom definiranoj dinamici te će istom dinamikom provoditi i u 2013.g.

U projektu sudjeluje ukupno 14 partnera iz Albanije, BiH, Crne Gore, Italije te Slovenije.

Partner iz Hrvatske koji sudjeluje u projektu je Agencija za razvoj Splitsko-dalmatinske županije .

Projekt „AGRONET“ započeo je s provedbom 01. ožujka 2011. godine. Od početka provedbe projekta formiran je projektni tim, te su započete aktivnosti koje se provode sukladno dinamici projekta.

Ukupna sredstva za realizaciju projekta : 3.000.000 € (85 % od ukupnog iznosa sredstava je doprinos EU)

Ukupna sredstva za partnere iz SDŽ: 300.000,00 €

Trajanje projekta: 34 mjeseca

Projekt Roof of Rock Rock - Limestone as the common denominator of natural and cultural heritage along the karstified part of the Adriatic coast (Vapnenci kao prirodna i kulturna baština u krškom dijelu Jadranske obale) .Projekt je odobren za sufinanciranje EU bespovratnim sredstvima iz IPA programa Jadranske prekogranične suradnje.

Aktivnosti predviđene projektom koje će se provoditi na području Splitsko-dalmatinske županije su usmjerene na istraživanje i izradu geoloških podloga za nalazišta pločastog vapnenca te korištenje pločastih vapnenaca u obnovi tradicionalnih kuća i objekata.Vodeći partner je Geološki institut iz Slovenije, a ugovaranje i početak provedbe projekta očekuje se početkom 2013.

Ukupna vrijednost projekta: 2.278.133,31 €

Ukupna sredstva za partnere iz SDŽ: 202.309,00 €

Projekt Imotsko bekijsko polje IM-BE Field- Sustainable use of water resources in Imotsko- Bekijsko field (Održivo korištenje vodnih zaliha u Imotsko- bekijskom polju). Projekt je odobren za sufinanciranje EU bespovratnim sredstvima iz IPA prekograničnog programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina. Uspješno su izvršene pripreme za ugovaranje i početak provedbe projekta koji se očekuje početkom 2013. godine.

Aktivnosti koje će se provoditi projektom: Agro-ekonomska studija za Imotsko-Bekijsko polje, zajednički tehnički project sustava navodnjavanja, priprema Analize koristi i troškova i studije izvodljivosti, priprema opisa zadatka za sustav navodnjavanja i melioracije, promocija zajedničkih poljoprivrednih proizvodnih sustava, čišćenje i označavanje rizičnih „točaka“ za onečišćenje.

Vodeći projektni partner s HR strane je Splitsko-dalmatinska županija.

Projektni partneri: Općina Grude, Razvojna agencija Zapadno-hercegovačke županije HERAG i Javna ustanova RERA S.D.

Ukupna vrijednost projekta: 689.224,37 €, Ukupna vrijednost aktivnosti na području SDŽ: 361.800,00 €

Projekt IPA – BBio Održivi razvoj pograničnih područja kroz očuvanje autohtonih pasmina i uspostavu gen centara u Buhovu i Biokovu. Projekt je odobren za sufinanciranje EU bespovratnim sredstvima iz IPA prekograničnog programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina. Uspješno su izvršene pripreme za ugovaranje i početak provedbe projekta koji se očekuje početkom 2013. godine. Aktivnosti koje će se provoditi projektom: Jačanje kapaciteta lokalnih uzgajivača čije poslovanje ovisi o agro-biološkoj raznolikosti, uspostava gen. centara lokalnih rasa autohtonih pasmina, promocija osnovanih centara za očuvanje autohtonih pasmina u Buhovu i PP Biokovo, jačanje kapaciteta za očuvanje poljoprivredno-biološke raznolikosti.Vodeći projektni partner s RH strane: JU RERA S.D. , a projektni partneri

su: Ministarstvu gospodarstva - Vlada Zapadnohercegovačke županije, PP Biokovo, Udruga za zaštitu i očuvanje izvornih pasmina domaćih životinja.

Ukupna vrijednost projekta: 302.701,73 €

Ukupna vrijednost aktivnosti na području SDŽ: 161.199,74 €

I) PROGRAM PROJEKTI EU –SDŽ

315.000,00 kn

Projekt SLID započeo je s provedbom 01. ožujka 2011. godine a tijekom travnja 2011. proveden je natječaj za zapošljavanje kojim je zaposlena jedna osoba na radno mjesto projektnog koordinatora u Javnoj ustanovi RERA S.D. za vrijeme trajanja projekta. Odlukom Župana ista je ovlaštena da obavlja poslove i radne zadatke na projektu SLID koji provodi Splitsko-dalmatinska županija te će svi pripadajući troškovi teretiti projekt. Zbog intenziviranja posla na projektu, nepredviđenih programskih kašnjenja i administrativnih poteškoća koja usporavaju implementaciju projekta u IPA Jadranskoj prekograničnoj suradnji RERA je dodijelila još jednu osobu na pola radnog vremena za ispomoc u finalizaciji projekta.

III.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Splitsko-dalmatinske županije“.

KLASA: 021-04/12-02/314

URBROJ: 2181/1-01-12-1

Split, 28. prosinca 2012.

**PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Petroslav Sapunar, prof., v.r.